

«Διευκρινίσεις ΕΣΕΕ για το σχέδιο δράσης των προτεινόμενων αλλαγών της Ε.Ε. στο σύστημα ΦΠΑ»

Στις 15 Ιουλίου 2016, συζητήθηκαν στις Βρυξέλλες μεταξύ της UEAPME και της Κομισιόν, οι γενικές παρατηρήσεις, σχετικά με το σχέδιο δράσης της Ε.Ε, για βελτιωτικές αλλαγές στο σύστημα ΦΠΑ των μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Η UEAPME με επιστολή της στην ΕΣΕΕ, που πρώτη είχε αναδείξει το θέμα της «αιμορραγίας» των διασυνοριακών συναλλαγών στα βόρεια και ανατολικά θαλάσσια σύνορα της Ελλάδας και αντίστοιχα της ΕΕ, ζήτησε σχόλια και προτάσεις επί του πρώτου Σχεδίου του Κειμένου θέσεων για τον Ευρωπαϊκό ΦΠΑ, (EU VAT ACTION PLAN) μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2016.

Το ισχύον σύστημα ΦΠΑ, το οποίο ιδρύθηκε το 1993 με την πρόθεση να είναι μεταβατικό, είναι κατακερματισμένο και περίπλοκο για τον αυξανόμενο αριθμό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά. Πράγματι, οι εγχώριες και οι διασυνοριακές συναλλαγές αντιμετωπίζονται διαφορετικά για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, που μπορούν να αγοραστούν χωρίς ΦΠΑ εντός της ενιαίας αγοράς. Αυτοί είναι οι λόγοι για τους οποίους οι ΜμΕ στην Ευρώπη θεωρούν το σύστημα του ΦΠΑ ως το υψηλότερο κόστος λειτουργίας τους. Στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, επίσης, θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε παραμεθόριες περιοχές και κατατάσσεται τακτικά στους top 5 πιο επαχθείς ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τις μικρές επιχειρήσεις. Επιπλέον, το ισχύον σύστημα ΦΠΑ είναι ευάλωτο σε απάτες με εκτιμώμενο κενό περίπου 170 δις ευρώ ετησίως, μεταξύ των αναμενόμενων και εισπραχθέντων εσόδων ΦΠΑ. Αυτό δημιουργεί άνισους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που ενεργούν νόμιμα και αυξάνει τη φορολογική τους επιβάρυνση. Πολύ συχνά οι ΜμΕ και οι εργαζόμενοί τους, υποχρεούνται να πληρώσουν ΦΠΑ, που, όμως, δεν καταβάλλεται από εταιρείες που χρησιμοποιούν τα κενά του νόμου και παρανομούν. Η ΕΣΕΕ μέσω της UEAPME χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση του ισχύοντος συστήματος, όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης του ΦΠΑ από τον Απρίλιο του 2016 και ως εκπρόσωπος των ΜμΕ υποστηρίζει την πρόθεση αλλαγών του ΦΠΑ, στα εξής:

- Να καταστεί το σύστημα ΦΠΑ απλούστερο στη χρήση του για τις επιχειρήσεις.
- Να καταπολεμήσει τον αυξανόμενο κίνδυνο της απάτης.
- Να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος ΦΠΑ με την αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων για τη μείωση του κόστους είσπραξης των εσόδων.

Όσον αφορά την απλούστευση, η UEAPME ζητά την παράταση για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα της υπηρεσίας Mini-One-Stop-Shop (MOSS), προκειμένου να μειωθεί ο φόρτος για τις ΜμΕ όταν κάνουν διασυνοριακές συναλλαγές στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς. Επιπλέον, η UEAPME είναι ακόμα πιο απαιτητική σε ένα τυποποιημένο έντυπο για την επιστροφή του ΦΠΑ. Μια τέτοια αλλαγή στη διαχείριση του ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις πρέπει να οδηγεί πραγματικά στη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και στη δημιουργία ενός τυποποιημένου εντύπου και όχι πάλι σε 28 διαφορετικά. Η ΕΣΕΕ εστιάζει την προσοχή της στην πρόθεση της Ε.Ε. να παρουσιάσει μία νέα δέσμη μέτρων ΦΠΑ για τις ΜμΕ και να επανεξετάσει ένα ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις. Στο κεφάλαιο για τις επιλεγμένες δράσεις με μεγαλύτερη σημασία για τις ΜμΕ, η UEAPME διατυπώνει ανησυχίες, προβληματισμούς αλλά και αναζητά προτάσεις σχετικά με τις 5 δράσεις, που θεωρεί σημαντικές για τις ΜμΕ όπως:

1) Η άρση των εμποδίων του ΦΠΑ στο ηλεκτρονικό εμπόριο στην ενιαία αγορά.

Η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα υποβάλλει νομοθετική πρόταση έως το τέλος του 2016 για τη βελτίωση και την απλούστευση του ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, ιδίως για τις ΜμΕ, με τις παρακάτω ενέργειες:

- Την επέκταση της τρέχουσας έννοιας Μιας Στάσης (ΥΜΣ) σε όλο το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων εξ αποστάσεως.
- Τη θέσπιση κοινών σε ολόκληρη την ΕΕ απλουστευμένων μέτρων για να βοηθήσει τις μικρές επιχειρήσεις να εκκινήσουν τη δραστηριότητα του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Τον εξορθολογισμό των ελέγχων στο τομέα που αφορά στη χώρα προέλευσης.
- Την αφαίρεση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή μικροδεμάτων από προμηθευτές σε τρίτες χώρες.

Η UEAPME και κατ' επέκταση η ΕΣΕΕ υποστηρίζουν τις προθέσεις πίσω από τέτοιες ενέργειες, αλλά θέλουν να προβάλουν τις ακόλουθες σκέψεις:

- Η έννοια OSS θα είναι μόνο αποτελεσματική, εάν οι ΜμΕ έχουν εύκολη πρόσβαση σε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά ΦΠΑ που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη. Σε ότι αφορά αυτό, είναι σημαντικό οι ΜμΕ να έχουν νομική κάλυψη στην εφαρμογή σχετικά με το ποσοστό.
- Η UEAPME θα επιμείνει ότι όλες οι σχετικές πληροφορίες πρέπει να λαμβάνονται μέσω μιας ηλεκτρονικής πύλης, η οποία είναι θα είναι εύκολη στη χρήση, απαλλαγμένη από κόστος και η οποία θα παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά. Επιπλέον, οι ΜμΕ δεν θα φέρουν καμία ευθύνη, εάν τα ποσοστά που έλαβαν από τέτοιες πύλες, δεν είναι «up to date» ή λανθασμένα.
- Αν τα μέτρα απλοποίησης περιλαμβάνουν ένα όριο ΦΠΑ σύμφωνα με το οποίο δεν απαιτείται εγγραφή σε άλλα κράτη μέλη ή στο One Stop Shop για τις διασυνοριακές προμήθειες, πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις και όχι μόνο για νέες. Επιπλέον, το όριο πρέπει να αφορά όλες τις διασυνοριακές πωλήσεις μιας εταιρείας, ώστε η εταιρεία να έχει να δυνατότητα να επωφεληθεί από μια τέτοια διάταξη.
- Η UEAPME υποστηρίζει πλήρως την ιδέα για τον εξορθολογισμό των ελέγχων με την καθιέρωση ελέγχων στη χώρα καταγωγής και κατάργηση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ για την εισαγωγή μικρών φορτίων από τους προμηθευτές σε τρίτες χώρες.

2) Πακέτο ΦΠΑ για τις ΜμΕ

Οι ΜμΕ αντιμετωπίζουν αναλογικά υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης με το ΦΠΑ από τις μεγάλες επιχειρήσεις, λόγω της πολυπλοκότητας και του κατακερματισμού του συστήματος ΦΠΑ της ΕΕ. Όπως υπογραμμίζεται στη νέα στρατηγική για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή εργάζεται σε μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων απλούστευσης για τις ΜμΕ με στόχο τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξή τους και για το διασυνοριακό εμπόριο. Συγκεκριμένα, το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις υπόκειται σε αναθεώρηση και το πακέτο θα παρουσιαστεί το 2017. Οι όποιες τροποποιήσεις στο ισχύον καθεστώς ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις πρέπει να αξιοποιήσουν την τρέχουσα εμπειρία όλων, για την αντιμετώπιση των ακόλουθων θεμάτων:

- Τα σημαντικά χαρακτηριστικά των σημερινών καθεστώτων να χρησιμοποιηθούν χωρίς εξαιρέσεις υπέρ των ΜμΕ. Στα συστήματα λογιστικής υπάρχουν τεράστιες διαφορές μεταξύ των εθνικών κατωτάτων ορίων που χρησιμοποιούνται για την εγγραφή και τη συμμόρφωση, κάτι που δημιουργεί προβλήματα στις διασυνοριακές επιχειρήσεις. Να τεθούν εθνικά όρια που να μην έρχονται σε αντίθεση με τις ανάγκες της ενιαίας αγοράς και το σχεδιασμό της, χωρίς να δημιουργούν πρόσθετες επιβαρύνσεις για τις παραμεθόριες επιχειρήσεις, ώστε να αποφευχθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των ΜμΕ εντός της ενιαίας αγοράς.
- Το σύστημα με το κατ' αποκοπή ποσοστό για τις ΜμΕ χρησιμοποιείται μόνο σε 7 από τα 28 κράτη μέλη, κάτι που δεν αποτελεί έκπληξη, επειδή είναι εξαιρετικά πολύπλοκο για να σχεδιαστεί και περιλαμβάνει τον κίνδυνο για την προώθηση της «μαύρης αγοράς». Ως εκ τούτου, η UEAPME δεν πιέζει για οποιαδήποτε επέκταση των εν λόγω συστημάτων.

3) Σύστημα αντίστροφης χρέωσης

Στο σχέδιο της δράσης του ΦΠΑ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται σε δύο συστήματα αντίστροφης χρέωσης. Κατ' αρχάς, σε ένα προσωρινό σύστημα αντίστροφης επιβάρυνσης, το οποίο ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούν να εφαρμόσουν ως προσωρινό μέτρο για την καταπολέμηση της απάτης ΦΠΑ. Δεύτερον, με τη μορφή ενός γενικού συστήματος αντιστρόφου χρέωσης, ως επιλογή για την εφαρμογή της αρχής της χώρας προορισμού. Η UEAPME, εφόσον προκύπτει μείωση του διοικητικού φόρτου για τις ΜμΕ δεν είναι κατά των συστημάτων αντίστροφης επιβάρυνσης σε γενικές γραμμές. Ωστόσο, τα συστήματα αντίστροφης επιβάρυνσης, εφόσον εφαρμόζονται μόνο προσωρινά για τις ΜμΕ που ασχολούνται με διαφορετικούς πελάτες και με διαφορετικούς τρόπους θα έχουν επιπλέον κόστος προσαρμογής, κατά την αρχή και το τέλος εφαρμογής των προσωρινών μέτρων. Ως εκ τούτου, η UEAPME είναι ενάντια σε προσωρινά συστήματα αντίστροφης επιβάρυνσης που εφαρμόζονται από ορισμένα κράτη μέλη, διότι:

- δημιουργούν πρόσθετο διοικητικό φόρτο για τις ΜμΕ,
- θα οδηγήσουν σε νομική αβεβαιότητα και οι ΜμΕ θα έχουν τον κίνδυνο και το κόστος, αν η συναλλαγή χαρακτηριστεί λανθασμένα ως B2B, όπου πελάτης είναι μια επιχείρηση και η τιμολόγηση μπορεί να γίνει χωρίς ΦΠΑ, αντί σε συναλλαγή B2C,
- θα δημιουργήσουν νέα εμπόδια στην ενιαία αγορά,
- θα μπλοκάρουν τη μετάβαση σε ένα οριστικό σύστημα.

Η UEAPME δεν έχει καμία αρχική ένσταση κατά ενός οριστικού συστήματος ΦΠΑ, που θα βασίζεται στην αρχή της χώρας προορισμού, αλλά διακρίνει αρκετούς κινδύνους τοποθετώντας όλη την είσπραξη του ΦΠΑ στο στάδιο της λιανικής πώλησης.

4) Οριστικό καθεστώς ΦΠΑ για το διασυνοριακό εμπόριο.

Όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ένα οριστικό σύστημα ΦΠΑ θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της φορολόγησης στη χώρα προορισμού των αγαθών. Ως καλύτερη λύση, η Επιτροπή προτείνει να φορολογήσει τους προμηθευτές B2B αγαθών εντός της ΕΕ με τον ίδιο τρόπο όπως και τους εγχώριους προμηθευτές. Αυτό θα εξασφαλίσει συνεπή μεταχείριση των εγχώριων και των διασυνοριακών προμηθειών σε όλη την αλυσίδα της παραγωγής και της διανομής, και θα αποκαταστήσει τα βασικά χαρακτηριστικά του ΦΠΑ. Με την προοπτική αυτή, η Επιτροπή προτείνει ως πρώτο βήμα την επέκταση του One Stop Shop για να καλύψει τις B2B διασυνοριακές προμήθειες προϊόντων. Στη συνέχεια, το δεύτερο βήμα θα είναι η εφαρμογή της ίδιας ακριβώς φορολογίας, που θα καλύπτει αδιακρίτως όλες τις προμήθειες, είτε εγχώριες, είτε διασυνοριακές, από εταιρείες εγκατεστημένες στην ενιαία αγορά.

5) Ελευθερία στα κράτη μέλη για πολιτικές συντελεστών.

Η απόφαση για την εφαρμογή ενός οριστικού συστήματος ΦΠΑ που θα βασίζεται στην αρχή του προορισμού απαιτεί προβληματισμό σχετικά με τους ισχύοντες κανόνες που διέπουν τους συντελεστές ΦΠΑ, ενώ περιορίζει την ελευθερία των κρατών μελών να καθορίζουν τους συντελεστές ΦΠΑ. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, θα μπορούσε να δοθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερη αυτονομία για τον καθορισμό των συντελεστών ΦΠΑ, εάν υπόκειται σε κατάλληλες διασφαλίσεις για να αποφευχθεί υπερβολική πολυπλοκότητα και στρέβλωση του ανταγωνισμού από τα κράτη μέλη.

Ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ και αντιπρόεδρος της UEAPME κ. Βασίλης Κορκίδης διευκρινίζει: *«Συμπερασματικά, η UEAPME δεν συμφωνεί πλήρως με την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επειδή περισσότερη αυτονομία για τον καθορισμό των συντελεστών του ΦΠΑ, μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές στρεβλώσεις στο διασυνοριακό και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Οποιαδήποτε συζήτηση σχετικά με τις αλλαγές στους συντελεστές ΦΠΑ πρέπει να λάβει υπόψη, τις επιπτώσεις που θα έχει στην ενιαία αγορά. Η ΕΣΕΕ θα εξετάσει πολύ προσεκτικά, εάν θα υποστηρίξει μια*

τέτοια προσέγγιση, αφού θα πρέπει πρώτα να αξιολογήσει εάν η συγκεκριμένη πρόταση είναι επ' ωφελεία του ελληνικού εμπορίου. Το πιο σημαντικό θέμα για τις ελληνικές ΜμΕ είναι η απλή πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται στις χώρες των πελατών μας. Η ΕΣΕΕ εστιάζει ιδιαίτερα την προσοχή της στην πρόθεση της Ε.Ε. να παρουσιάσει μία νέα δέσμη μέτρων ΦΠΑ για τις ΜμΕ και να επανεξετάσει το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις. Τέλος, υποβάλλοντας εγκαίρως και τεκμηριωμένα τις προτάσεις μας, για ενιαίο συντελεστή, θα επιδιώξουμε ελληνικές παρεμβάσεις στις προτεινόμενες ευρωπαϊκές αλλαγές».